

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

- 2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Σχόλια (2. Vinaya Piṭaka - Aṭṭhakathā)
- 3. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο (3. Mahāvagga-aṭṭhakathā)
- 5. Η ενότητα για το δέρμα (5. Cammakkhandhakaṃ)
[Kd 5, PTS 1.179-1.198]

PaliVerse

3. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο

5. Cammakhandhakaṃ

Soṇakoḷivisavatthukathā

242. Cammakhandhake - issariyādhīpacanti issarabhāvena ca adhipatibhāvena ca samannāgataṃ. Rajjanti rājabhāvaṃ, raññā kattabbakiccaṃ vā. Soṇo nāma koḷivisoti ettha soṇoti tassa nāmaṃ; koḷivisoti gottaṃ. Pādatalesu lomānīti rattesu pādatalesu sukhumāni añjanavaṇṇāni kammacittikatāni lomāni jātāni honti. So kira pubbe asīsahassānaṃ purisānaṃ jeṭṭhapuriso hutvā tehi saddhiṃ paccekabuddhassa vasanaṭṭhāne paṇṇasālaṃ katvā attano sassirikaṃ uṇṇapāvāraṃ paccekabuddhassa pādehi akkamaṇaṭṭhāne pādapuñchanikaṃ katvā ṭhapesi. Temāsaṃ pana sabbeva paccekabuddhaṃ upaṭṭhahimsu. Ayaṃ tassa ca tesaṃca asītiyā gāmikasahassānaṃ pubbayogo.

Asītigāmikasahassānīti tesu gāmesu vasantānaṃ kulaputtānaṃ asīsahassāni. Kenacideva karaṇīyenāti kenaci karaṇīyena viya; na panassa kiñci karaṇīyaṃ atthi aññatra tassa dassanā. Rājā kira tānipi asītikulaputtasahassāni sannipātāpento “evaṃ aparisaṅkanto soṇo āgamissatī”ti sannipātāpesi. Diṭṭhadhammike attheti “kasivaṇijjādīni dhammena kattabbāni, mātāpitara dhammena positabbā”ti evamādinā nayena idhalokahite atthe anusāsivā. So no bhagavāti so amhākaṃ bhagavā tumhe samparāyike atthe anusāsissatīti attho.

Bhagavantaṃ paṭivedemīti bhagavantaṃ jānāpemi. Pāṭikāya nimujjitvāti sopānassa heṭṭhā aḍḍhacandapāsāṇe nimujjitvā. Yassa dāni bhante bhagavā kālaṃ maññatīti yassa tesāṃ hitakiriyatthassa bhagavā kālaṃ jānāti. Vihārapacchāyāyanti vihārapaccante chāyāyaṃ. Samannāharantīti pasādavasena punappunaṃ manasi karonti. Bhiyyosomattāyāti bhiyyosomattāya puna visiṭṭhataraṃ dassehīti attho. Antaradhāyatīti adassanaṃ hoti.

Soṇassa pabbajjākathā

243. Lohitena phuṭo hotīti lohitena makkhito hoti. Gavāghātananti yattha gāvo haññanti, tādisoti attho. Kusalo nāma vīṇāya vādanakusalo. Vīṇāya tantissareti vīṇāya tantiyā sare. Accāyatāti atīyatā kharamucchitā. Saravatīti sarasampannā. Kammaññāti kammakkhamā. Atisithilāti mandamucchanā. Same guṇe patiṭṭhitāti majjhime sare ṭhapetvā mucchitā. Vīriyasamataṃ adhiṭṭhahāti vīriyasampayuttasamataṃ adhiṭṭhāhi, vīriyaṃ samathena yojehīti attho. Indriyānaṃca samataṃ paṭivijjhāti saddhādīnaṃ indriyānaṃ samataṃ samabhāvaṃ. Tattha saddhaṃ paññāya, paññāṃca saddhāya, vīriyaṃ samādhinā, samādhīṃca vīriyena yojayamāno indriyānaṃ samataṃ paṭivijjha. Tattha ca nimittaṃ gaṇhāhīti tasmīṃ samathe sati, yena ādāse mukhabimbeneva nimittena uppajjitabbaṃ, taṃ samathanimittaṃ vipassanānimittaṃ magganimittaṃ phalanimittaṃ gaṇhāhi, nibbattehīti attho.

244. Aññaṃ byākareyyanti arahā ahanti jānāpeyyaṃ. Cha tñhānānti cha kāraṇāni. Adhimutto hotīti paṭivijjhivā paccakkhaṃ katvā tñhito hoti. Nekkhammādhimuttotiādi sabbhaṃ arahattavasena vuttaṃ. Arahattañhi sabbakilesehi nikkhantattā nekkhammaṃ, teheva pavivittattā paviveko, byāpajjābhāvato abyāpajjaṃ, upādānassa khayante uppannattā upādānakkhaya, taṇhākkhayaṃte uppannattā taṇhakkhaya, sammohābhāvato asammohoti ca vuccati.

Kevalaṃ saddhāmattakanti paṭivedharahitaṃ kevalaṃ paṭivedhapaññāya asammissaṃ saddhāmattakaṃ. Paṭicayanti punappunaṃ karaṇena vuḍḍhiṃ. Vītarāgattāti maggappaṭivedhena rāgassa vigatattāyeva nekkhammasaṅkhātāṃ arahattaṃ paṭivijjhivā tñhito hoti. Phalasaṃpattivihāreneva viharati, tanninamānasoyeva hotīti attho. Sesapadesupi eseva nayo.

Lābhasakkārasilokanti catupaccayaalābhañca tesameva sukatabhāvañca vaṇṇabhaṇaṇaṃ. Nikāmayamānoti icchamāno patthayamāno. Pavivekādhimuttoti viveke adhimutto ahanti evaṃ arahattaṃ byākarotīti attho.

Sīlabbataparāmāsanti sīlañca vatañca parāmasitvā gahitagahaṇamattaṃ. Sārato paccāgacchantoti sārabhāvena jānanto. Abyāpajjādhimuttoti abyāpajjaṃ arahattaṃ byākarotīti attho. Imināva nayena sabbavāresu attho veditabbo.

Bhusāti balavanto. Nevassa cittaṃ pariyaḍiyyantīti etassa khīṇāsavassa cittaṃ gahetvā tñhātuṃ na sakkonti. Amissīkatanti amissakataṃ. Kilesāhi ārammaṇena saddhiṃ cittaṃ missaṃ karonti, tesāṃ abhāvā amissīkataṃ. Tñhitaṃ patiṭṭhitaṃ. Āneñjappattanti acalanappattaṃ. Vayañcassānupassatīti tassa cittassa uppādampi vayampi passati.

Nekkhammaṃ adhimuttassāti arahattaṃ paṭivijjhivā tñhitaṃ. Sesapadehipi arahattameva kathitaṃ. Upādānakkhayaṃte upayogatthe sāmivacanaṃ. Asammohañca cetasoti cittassa ca asammohaṃ adhimuttassa. Disvā āyatanuppādanti āyatanānaṃ uppādañca vayañca disvā. Sammā cittaṃ vimuccatīti sammā hetunā nayena imāya vipassanāya paṭipattiyā phalasaṃpattivasena cittaṃ vimuccati, nibbānārammaṇe adhimuccati. Santacittassāti nibbutacittassa. Tādinoti itṭhāniṭṭhe anunayapaṭighehi akampiṇiyattā tādī, tassa tādino.

Diguṇādiupāhanapaṭikkhepakathā

245. Aññaṃ byākarontīti arahattaṃ byākaronti. Attho ca vuttoti yena arahāti ñāyati, so attho vutto. Suttattho pana suttavaṇṇanatoyeva gahetabbo. Attā ca anupānītōti ahaṃ arahāti evaṃ byañjanavasena attā na upānīto. Atha ca panidhekacce moghapurisāti aññe pana tucchapurisā hasamānā viya asantameva aññaṃ vacanamattena santaṃ katvā byākaronti. Ekapaḷāsikanti ekapaṭalaṃ. Asītisakaṭavāheti ettha dve sakaṭabhārā eko vāhoti veditabbo. Sattahatthikañca anīkanti ettha cha hatthiniyo eko ca hatthīti idamekaṃ anīkaṃ. Īdisāni satta anīkāni sattahatthikaṃ anīkaṃ nāma. Diguṇāti dvipaṭalā. Tigunāti tipaṭalā. Gaṇaṅguṇūpāhanāti catupaṭalato paṭṭhāya vuccati.

Sabbanīlikādipaṭikkhepakathā

246. Sabbanīlikāti sabbāva nīlikā. Esa nayo sabbapītikādīsūpi. Tattha ca nīlikā umāpupphavaṇṇā hoti, pītikā kaṇikārapupphavaṇṇā, lohikā jayasumanapupphavaṇṇā, mañjīṭṭhikā mañjīṭṭhavaṇṇā eva, kaṇhā

addāriṭṭhakavaṇṇā, mahāraṅgarattā satapadipitṭhivaṇṇā, mahānāmarattā sambhinnavāṇṇā hoti paṇḍupalāsavaṇṇā. Kurundiyam pana “padumapupphavaṇṇā”ti vuttā. Etāsu yaṃkiñci labhitvā rajanam colakena puñchitvā vaṇṇam bhinditvā dhāretum vaṭṭati. Appamattakepi bhinne vaṭṭatiyeva.

Nīlakavaddhikāti yāsam vaddhāyeva nīlā. Eseva nayo sabbattha. Etāpi vaṇṇabhedam katvā dhāretabbā. Khallakabaddhāti paṇhipidhānattham tale khallakam bandhitvā katā. Puṭabaddhāti yonakaupāhanā vuccati, yā yāvajaṅghato sabbapādam paṭicchādeti. Pāliguṇṭhimāti paliguṇṭhitvā katā; yā upari pādamattameva paṭicchādeti, na jaṅgham. Tūlapuṇṇikāti tūlapicunā pūretvā katā. Tittirapattikāti tittirapattasadisā vicittabaddhā. Meṇḍavisāṇavaddhikāti kaṇṇikaṭṭhāne meṇḍakasiṅgasāṇṭhāne vaddhe yojetvā katā. Ajavisāṇavaddhikādīsupi eseva nayo. Vicchikālīkāpi tattheva vicchikanaṅguṭṭhasāṇṭhāne vaddhe yojetvā katā. Morapiñchaparisisibbitāti talesu vā vaddhesu vā morapiñchehi suttakasadisēhi parisibbitā. Citrāti vicitrā; etāsu yaṃkiñci labhitvā, sace tāni khallakādīni apanetvā sakkā honti vaḷaṇṇitum, vaḷaṇṇetabbā. Tesu pana sati vaḷaṇṇantassa dukkaṭam. Sīhacammaparikkhaṭā nāma pariyantesu cīvare anuvātam viya sīhacammam yojetvā katā. Lūvakacammaparikkhaṭāti pakkhibiḷālacammaparikkhaṭā. Etāsupi yā kāci labhitvā tam cammam apanetvā dhāretabbā.

247. Omukkanti paṭimuñcitvā apanītam. Navāti aparibhuttā.

Ajjhārāmeupāhanapaṭikkhepakathā

248. Abhiṇvānikassāti yena sippena abhiṇvanti, jīvikam kappenti, tassa kāraṇāti attho. Idha kho tam bhikkhaveti ettha tanti nipātamattam, idha kho bhikkhave sobheyyāthāti attho. Yam tumheti ye tumhe. Atha vā yadi tumheti vuttam hoti. Yadisaddassa hi atthe ayam nipāto. Ācariyesūtiādimhi pabbajjācariyo, upasampadācariyo, nissayācariyo, uddesācariyoti ime cattāropi idha ācariyā eva. Avassikassa chabbasso ācariyamatto. So hi catuvassakāle tam nissāya vacchati; evam ekavassassa sattavasso, duvassassa aṭṭhavasso, tivassassa navavasso, catuvassassa dasavasso. Imepi ācariyamattā eva. Upajjhāyassa sandiṭṭhasambhattā pana sahāyabhikkhū, ye vā pana keci dasahi vassehi mahantatarā te sabbepi upajjhāyamattā nāma. Ettakesu bhikkhūsu anupāhanesu caṅkamantesu saupāhanassa caṅkamato āpatti.

249. Pādakhīlābādho nāma pādato khīlasadisam maṃsam nikkhantam hoti.

251. Tiṇapādukāti yena kenaci tiṇena katapādukā. Hintālapādukāti khajjūrīpattehi katapādukā; hintālapattehipi na vaṭṭatiyeva. Kamalapādukāti kamalatiṇam nāma atthi, tena katapādukā; usīrapādukāti vadanti. Kambalapādukāti uṇṇāhi katapādukā. Asaṅkamanīyāti bhūmiyam suppatiṭṭhitā niccalā asaṃhāriyā.

252. Aṅgajātam chupantīti aṅgajāteneva aṅgajātam chupanti. Ogāhetvā mārentīti anto udake daḷham gahetvā mārenti.

Yānādipaṭikkhepakathā

253. Itthiyuttenāti dhenuyuttena. Purisantarenāti purisasārathinā. Purisayuttenāti goṇayuttena. Itthantarenāti itthisārathinā. Gaṅgāmāhiyāyāti gaṅgāmāhakīḷikāya. Purisayuttam hatthavaṭṭakanti ettha purisayuttam itthisārathi vā hotu, purisasārathi

vā vaṭṭati. Hatthavaṭṭakaṃ pana itthiyo vā vaṭṭentu purisā vā, vaṭṭatiyeva.
Yānuggahātenāti yānaṃ abhiruhantassa sabbo kāyo calati tappaccayā. Sivikanti
pīṭhakasivikaṃ. Pāṭānkinti vaṃse laggetvā kataṃ paṭapotalikaṃ.

254. Uccāsayanamahāsayanānāṇi ettha uccāsayananti pamāṇāṭikkantaṃ mañcaṃ.
Mahāsayananti akappiyattharaṇaṃ, āsandīādīsu āsandīti pamāṇāṭikkantāsaṇaṃ.
Pallāṅkoti pādesu vāḷarūpāni ṭhapetvā kato. Gonakoti dīghalomako mahākojavo;
caturaṅgulādhikāni kira tassa lomāni. Cittakāti vānacitro uṇṇāmayattharaṇo. Paṭikāti
uṇṇāmayo setattharaṇo. Paṭalikāti ghanapupphako uṇṇāmayalohitattharaṇo; yo
āmalakapaṭṭotipi vuccati. Tūlikāti pakatitūlikāyeva. Vikatikāti
sīhabyagghādirūpavicitro uṇṇāmayattharaṇo. Uddalomīti ekato uggatalomaṃ
uṇṇāmayattharaṇaṃ; “uddhalomī”tipi pāṭho. Ekantalomīti ubhato uggatalomaṃ
uṇṇāmayattharaṇaṃ. Kaṭṭissanti ratanaparisibbitaṃ koseyyakaṭṭissamayaṃ
paccattharaṇaṃ. Koseyyanti ratanaparisibbitaṃ kosiyaṃsuttamayaṃ paccattharaṇaṃ;
suddhakoseyyaṃ pana vaṭṭati.

Kuttakanti soḷasannaṃ nāṭakithīnaṃ ṭhatvā naccanayoggaṃ uṇṇāmayaattharaṇaṃ.
Hatthattharaassattharāti hatthiassapiṭṭhīsu attharaṇakaattharaṇā eva. Rathattharepi
eseva nayo. Ajinappaveṇīti ajinacammehi mañcappamāṇena sibbitvā katā paveṇī.
Kadalīmīgapaṇapaccattharaṇanti kadalīmīgacammaṃ nāma atthi, tena kataṃ
paṇapaccattharaṇaṃ, uttamapaccattharaṇanti attho. Taṃ kira setavatthassa upari
kadalīmīgacammaṃ pattharivā sibbitvā karonti. Sauttaracchadanti saha
uttaracchadanena; uparibaddhena rattavitānena saddhanti attho. Setavitānampi
heṭṭhā akappiyapaccattharaṇe sati na vaṭṭati, asati pana vaṭṭati.
Ubhatolohitakūpadhānanti sīsūpadhānañca pādūpadhānañcāti mañcassa
ubhatolohitakūpadhānaṃ, etaṃ na kappati. Yaṃ pana ekameva upadhānaṃ ubhosu
passesu rattaṃ vā hoti, padumavaṇṇaṃ vā citraṃ vā, sace pamāṇayuttaṃ, vaṭṭati.
Mahāupadhānaṃ pana paṭikkhittaṃ.

Sabbacammaṇṇapaṭikkhepādīkathā

255. Dīpicchāpoti dīpipotako. Ogumphiyaṇṭīti bhittidaṇḍakādīsu veṭhetvā bandhanti.

256. Abhinisīditunti abhinissāya nisīdituṃ; apassayaṃ katvā nisīditunti attho.
Gīlānena bhikkhunā saupāhanenāti ettha gīlāno nāma yo na sakkoti anupāhano
gāmaṃ pavisitūṃ.

257. Kuraraghareti evaṃnāmake nagare; etenassa gocaragāmo vutto. Papatake
pabbateti papatanāmake pabbate; etenassa nivāsanaṭṭhānaṃ vuttaṃ. Soṇoti tassa
nāmaṃ. Koṭiagghanaṃ pana kaṇṇapiḷandhanaṃ dhāreti, tasmā “kuṭikaṇṇo”ti
vuccati; koṭikaṇṇoti attho. Pāsādikanti pasādanakaṃ. Pasādanīyanti idaṃ tasseeva
atthavevacanaṃ. Uttamadamathasamathanti uttamaṃ damathañca samathañca
paññañca samādhiñca kāyūpasamañca cittūpasamañcātipi attho. Dantanti sabbesaṃ
visūkāyikavipphanditānaṃ upacchinnattā dantaṃ; khīṇakilesanti attho. Guttanti
saṃvaraguttiyā guttaṃ. Santindriyanti yatindriyaṃ. Nāganti āguvirahitaṃ. Tiṇṇaṃ
me vassānaṃ accayenāti mama pabbajjādivasato paṭṭhāya tiṇṇaṃ vassānaṃ
accayena. Upasampadaṃ alatthanti ahaṃ upasampadaṃ alabhiṃ. Kaṇhuttarāti
kaṇhamattikuttarā; upari vaḍḍhitakaṇhamattikāti attho. Gokaṇṭakahaṭṭāti gunnaṃ
khurehi akkantaḥhūmito samuṭṭhitehi gokaṇṭakehi upahatā. Te kira gokaṇṭake
ekapaṭalikā upāhanā rakkhituṃ na sakkonti; evaṃ kharā honti. Eragū, moragū,
majjārū, jantūti imā catassopi tiṇajātiyo; etehi kaṭasārake ca taṭṭikāyo ca karonti.

Ettha eragūti erakatiṇaṃ; taṃ olārikaṃ. Moragūtiṇaṃ tambasīsaṃ mudukaṃ sukhasamphassaṃ, tena katataṭṭikā nipajjitvā vuṭṭhitamatte puna uddhumātā hutvā tiṭṭhati. Majjārunā sāṭakepi karonti. Jantussa maṇisadiso vaṇṇo hoti. Senāsaṇaṃ paññapesīti bhisimā vā kaṭasāraṇaṃ vā paññapesi; paññapetvā ca pana soṇassa āroceti - “āvuso satthā tayā saddhim ekāvāse vasitukāmo, gandhakuṭiyamāyeva te senāsaṇaṃ paññatta”nti.

258. Ayaṃ khvassa kāloti ayaṃ kho kālo bhavēyya. Paridassīti paridassesi. “Idaṇcīdaṇca vadeyyāsīti yaṃ me upajjhāyo jānāpesi, tassa ayaṃ kālo bhavēyya, handa dāni ārocemi taṃ sāsana”nti ayamettha adhippāyo.

259. Vinayadharapañcamenāti anussāvanācariyapañcamena. Anujānāmi bhikkhave sabbapaccantimesu janapadesu guṇaṅguṇūpāhananti ettha manussacammaṃ ṭhapetvā yena kenaci cammena upāhanā vaṭṭati. Upāhanakosakasatthakosakakuñcikasakesupi eseṇa nayo. Cammāni attharaṇānīti ettha pana yaṃkiñci eḷakacammaṃ ajacammañca attharivā nipajjitum vā nisīditum vā vaṭṭati. Migacamme eṇimigo vātamigo pasadamigo kuraṅgamigo migamātuko rohitamigoti etesaṃyeva cammāni vaṭṭanti. Aññesaṃ pana -

Makkaṭṭo kāḷasīho ca, sarabho kadalīmigo;
Ye ca vāḷamigā keci, tesāṃ cammaṃ na vaṭṭati.

Tattha vāḷamigāti sīhabyagghaaccchataracchā; na kevalaṇca etesaṃyeva, yesaṃ pana cammaṃ vaṭṭatīti vuttaṃ, te ṭhapetvā avasesā antamaso gomahiṃsasasabhiḷārādayopi sabbe imasmiṃ atthe vāḷamigātveva veditabbā. Etesaṃhi sabbesaṃ cammaṃ na vaṭṭati. Na tāva taṃ gaṇanūpagaṃ yāva na hatthaṃ gacchatīti yāva āharivā vā na dinnāṃ, tumhākaṃ bhante cīvaram uppannanti paṇiṇitvā vā nārocitaṃ, tāva gaṇanaṃ na upeti. Sace anadhiṭṭhitaṃ, vaṭṭati; adhiṭṭhitañca gaṇanaṃ na upetīti attho. Yadā pana ānetvā vā dinnāṃ hoti, uppannanti vā sutāṃ, tato paṭṭhāya dasāhameva parihāraṃ labhatīti.

Cammakkhandhakavaṇṇanā niṭṭhitā.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. 2. Ο Κανόνας της διαγωγής - Σχόλια. 3. Σχόλια για το μεγάλο κεφάλαιο. 5. Η ενότητα για το δέρμα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org